

TADEUSZ FILIPEK

ur. 1939; Garbów

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Projekt Rzemiosło. Etos i odpowiedzialność, drukarstwo, historia drukarstwa, lubelski rynek drukarski

Historia lubelskich drukarni

Przed II wojną światową istniało w Lublinie szereg drukarni, ale były to raczej małe drukarnie, prywatne zakłady drukarskie, które zajmowały się produkcją różnego rodzaju usług drukarskich. Takich zakładów było kilkanaście w Lublinie, natomiast po wojnie, jak zakłady te zostały upaństwowione, z części tych zakładów utworzono Lubelskie Zakłady Graficzne, państwowe Lubelskie Zakłady Graficzne, przy czym do tych państwowych Lubelskich Zakładów Graficznych przyłączono szereg różnego rodzaju zakładów upaństwowionych, drobnych. Tak z Lublina jak i z województwa lubelskiego. Konkretnie Lubelskie Zakłady Graficzne wówczas grupowały jedenaście lub dwanaście zakładów takich mniejszych z całego województwa. Niezależnie od Lubelskich Zakładów Graficznych istniała pierwsza państwowa drukarnia w Lublinie, to właśnie ta przy Zamojskiej 12, która została upaństwowiona, poprzednio należała do pana Adama Szczuki, była to prywatna drukarnia pana Adama Szczuki, następnie została upaństwowiona i do niej zostały przyłączone te małe oddziały, o których już mówiłem, i z nich została utworzona najpierw pierwsza drukarnia państwowa, a później Lubelska Drukarnia Prasowa. Lubelskie Zakłady Graficzne istniały do roku 1951, następnie zostały przekazane do przemysłu terenowego, nazywały się Lubelskie Zakłady Graficzne Przemysłu Terenowego, a pod koniec 1953 roku, kiedy przemysł terenowy został jak gdyby przekazany, zostały utworzone powiatowe przedsiębiorstwa przemysłu terenowego, więc te poszczególne zakłady odeszły do przedsiębiorstw powiatowych, w tych swoich powiatach. Tak na przykład powstało Radzyńskie Przedsiębiorstwo Terenowe, Zamojskie Przedsiębiorstwo Terenowe, no i Lubelskie Przedsiębiorstwo Terenowe, w którym też te lubelskie zakłady istniały. I następnie pod koniec lat 50. zmieniły one nazwę na Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Usług Poligraficznych, które istniały równolegle do Lubelskich Zakładów Graficznych, a Lubelskie Zakłady Graficzne w 1964 roku zostały przemianowane z Lubelskiej Drukarni Prasowej na Lubelskie Zakłady Graficzne. W zasadzie w roku 1975, po likwidacji przemysłu terenowego, znów do Lubelskich Zakładów Graficznych wróciły

te wszystkie zakłady terenowe z poszczególnych powiatów, tak że w 1975, 1976 roku Lubelskie Zakłady Graficzne liczyły już łącznie z drukarnią na Unickiej piętnaście różnego rodzaju innych oddziałów w poszczególnych miastach jak Chełm, Zamość, Krasnystaw, Radzyń, Biała Podlaska, a nawet do Lublina należały Kozienice, Puławy i jeszcze szereg innych takich różnych zakładów. Tak że było ich piętnaście w kilku województwach położonych, no i właściwie te zakłady graficzne istniały do roku 1990, 1994, w którym drukarnia na Unickiej została sprywatyzowana. Przyjęła następnie nazwę Multidruk Spółka Akcyjna, poszczególne zakłady w powiatach również zostały sprywatyzowane albo niektóre z nich zostały zlikwidowane. Tak że tylko niektóre jeszcze działają jako zakłady prywatne. W tej chwili państwowych drukarni w Lublinie praktycznie nie ma, największą drukarnią w Lublinie w tej chwili jest Intrograf przy ulicy Rapackiego. Jeżeli chodzi o dawne Lubelskie Zakłady Graficzne, obecne Multidruk S.A., po likwidacji wydziału gazetowego w roku ubiegłym zatrudnienie znacznie spadło i jest to w tej chwili co do wielkości chyba czwarty zakład na Lubelszczyźnie, jeszcze większe od obecnego Multidruku są poza Intrografem zakłady Dako, a Lubartowie i w Kraśniku również zakład AIG, zakład Genejów, Alina i chyba Jan czy Józef Geneja. W każdym razie jest szansa, że może ten przemysł się trochę odrodzi, ponieważ przy nowej strefie ekonomicznej, która ma powstać tutaj, przy Witosa, planuje się budowę nowego zakładu Intrografu, a także powstanie również zakład druku na opakowaniach metalowych, między innymi puszek do piwa i innego rodzaju różnych rzeczy. Także będzie budowany zakład Prestige Bokser, który obecnie zajmuje się drukiem opakowań dla koncernu Avon, to jest firma holendersko-angielska, która też będzie budowała tam swój zakład. Tak że mam nadzieję, że drukarstwo w Lublinie troszeczkę znów nabierze rozmachu, bo ostatnio zaczęło się coraz bardziej zwijać. Chociaż aktualnie na terenie Lublina i Lubelszczyzny jest około sześćdziesięciu, ponad sześćdziesiąt zakładów różnego rodzaju, poligraficznych. Z tym że są to zakłady przeważnie średniej i małej wielkości, no w Lublinie największym zakładem, tak jak już mówiłem, jest zakład Intrografu, który zajmuje się drukiem opakowań, następnie takimi większymi drukarniami poza Multidrukiem, jest Drukarnia Diecezjalna na Ogrodowej, Drukarnia EmbePress, która też zajmuje się przeważnie drukiem opakowań, no i drukarnia Petit drukująca głównie książki.

Data i miejsce nagrania	2008--02-28, Lublin
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Transkrypcja	Katarzyna Kuć-Czajkowska, Robert Sawa
Redakcja	Małgorzata Maciejewska, Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"